

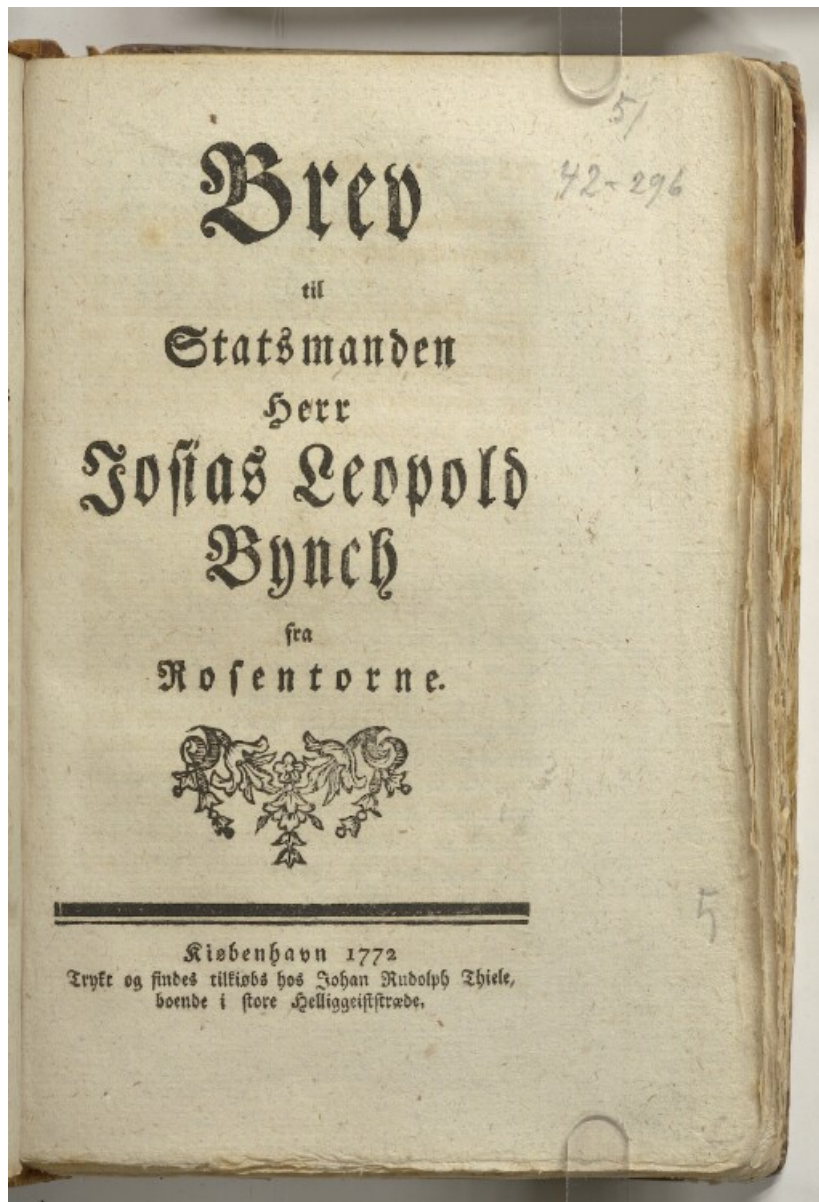
Titel: Brev til Statsmanden Hr. Josias Leopold Bynch fra Rosentorne.

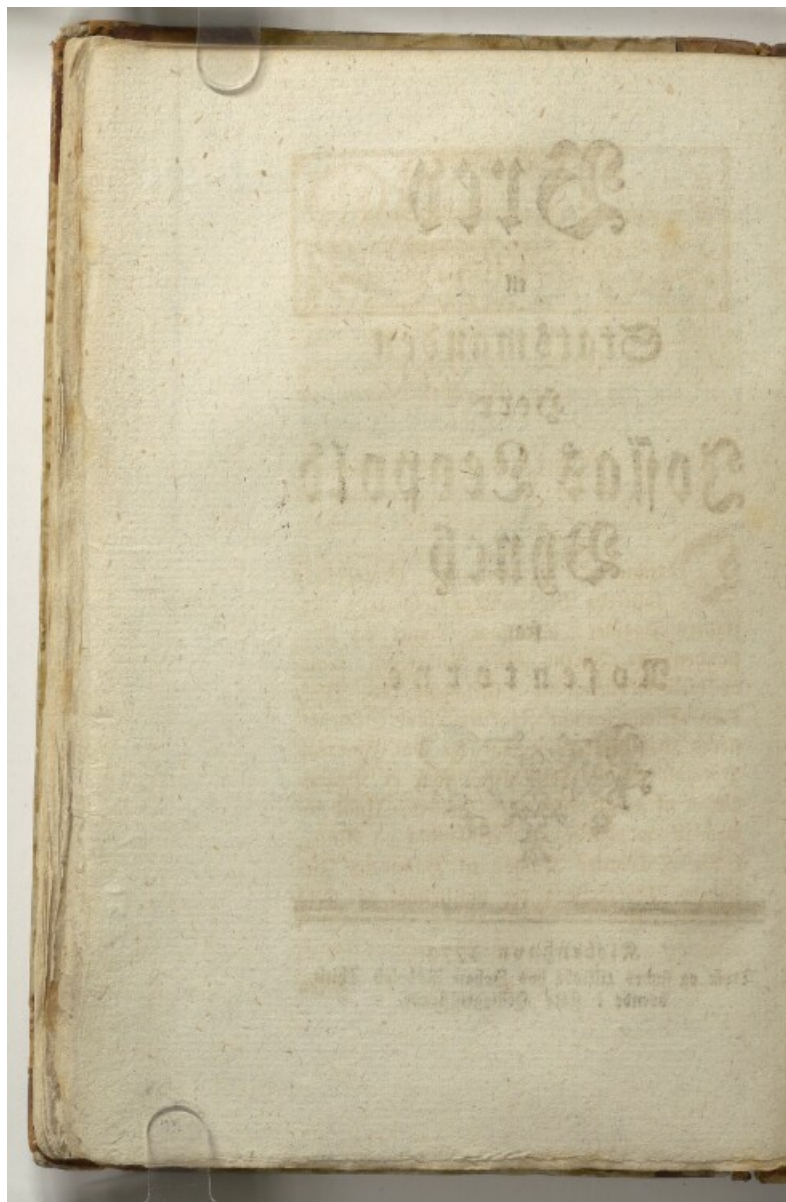
Citation: "Brev til Statsmanden Hr. Josias Leopold Bynch fra Rosentorne.", i *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 17*, J. R. Thiele, 1772, s. 1.
Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-2_017-shoot-workid2_017_005/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 17

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Sptegnede i de himmelske Protokollers
folierede Blades Mangfoldigheds My-
riadens Paginer, der staae Geniet og For-
standen paa Verdens første Rubriquer, male-
de med Ubedeligheds Skarlagens røde Blet,
i en Slangeformig Fraktur, hine Skoleme-
sternes Kunststykker, optaarne som Egyptens
Pyramider i alle Forskrifter, som er Begyn-
delsen af en Epistel eller Collect, Ungdoms-
men til Opbyggelse, Underviisning og Nytte,
i den Dædaliske Kunst, til Haandens Zir-
ligheds Udbredelse i det umistelige og store
A—B—C.

* 2

Men

Men Forstandens Selgesvende ere Mid,
Nvind og den brandgule Misundelse, som
opspærrer sin tredobbelte Halses og svølgens
Strubes dybeste Afgrunds, Hules, Nedsen-
kelses bundløse Hav, i Fortærelses Odeleg-
gelse og Bestækkelses Smitte; men i Mar-
ere Hvide-Roerne ikke søde.

Af saadanne og flere Marsager, træn-
ger mit ringe Digt til en Protections og
Bestfærmelses Handtering i de Indsigtsful-
des Lenkammer at overdugges af Forstan-
dens Perledraabers Udbredelse, ligesom Koen
der gaaer paa Græsset, og Faarene der lig-
ge i Skyggen, hoppende og springende i in-
derlig Glæde over sin haabefulde Yngels
harmoniske Bæ—æ—æ.

Mit ringe Digt om Gulde-Rodder,
vil ingenlunde sætte Affmag paa Fornustens
Klodpølse, Lignelsevis at tale, eller paa
Geniets Ragout; heit oppe imod det Ud-
spændte, alting omhyllende Azur blaae, op-
skyder, den grønne yndige Spire Stængel,
af den i Jordens rige Skied sig saa liste-
lig

lig stulende, Pyramidformige, Amagernes
fortienestefulde, spitsindige Gulde-Kod.

Egenskabernes Betragtning, og Be-
tragtningens Udvikelse, viser Forstandens
Dybhed i de høie Tings Anpriselse i Hun-
dedagene 2c.

Mine Tankers Opstigelse, ophæver sig
høit over den Sværm af smaae Sieler, som
indlænkedes i Begribeligheds Riede og Lyde-
lighedens survære Ring, fremstabe en Dylt af
forstaaelige og almindelige Tanker.

Nei, opsving dig min Geist! i den
høie Stiils slygtige høitseende Luilids Fart,
indklæd dine Tanker i den høittravende Man-
digheds Regnekappe; lad den Dumme bister-
gloe, over din stolte Forstands opthronede
Klempevældige Tordenslag, Slag i Slag, i
Herskarers Mangfoldighed som Egyptiske
Græshopper.

Dette ringe Digt dedicerer jeg Dem,
min Herr Patron! det skal være en Prøve
paa

paa min Forstands Uddunstninger af mit
tankerige geistfulde Hov.

Det er ei skrevet for de Fornuftige,
(NB. som ikkun forstaae det jævne,) kan
det behage Dem, er min Fornoielse høitide-
lig, munter, raff og karff, ligsom Katte-
killingens i de spæde og blomstrende Ung-
doms Dage.

Hvad enten i Prosa eller Poesie, —
enten i det Høie eller Lave, — enten i
Stuen eller paa Taget, — enten i Folke-
mængden eller i Orken, — enten vaagende
eller i søvne, — enten fastende eller rusen-
de, — enten i Med: eller Modgang, —
enten op eller ned af Bakken, — enten i
Overflodighed eller Mangel, — enten i got
Ol eller Covent, — enten i Flekkesild eller
Østers, — enten i Putgeil eller Instinkt,
— enten i Eventyr eller Alvor, — enten
i Skoe eller Støvler, — enten i Vinte-
ren eller Hundedagene, — enten i Verden
eller paa Dragoe, — enten i Kritiker eller
Vennebogor, — enten i Graad eller Skieris,
— enten paa langs eller tværs, — enten
i en

i en Iisfieldder eller paa Kundetaarn, —
enten i det Høie eller Dybe, — enten i
eller uden Kundskab, — enten paa Hovedet
eller Beenene. — — Kort i alle Ting
skal og maa jeg vise min Tankes Styrke,
Riighed, Frugtbarhed, Yngelsomhed og Flit-
tighed, Trods al Verden, trods alle Ama-
gere med mine Gule-Rodder, om jeg end
skulde, (reverenter talt,) komme besfidt der-
fra; da jeg altid vil besfigle min Herre,
den Sandhed, at jeg er med al hengiven
Æstime

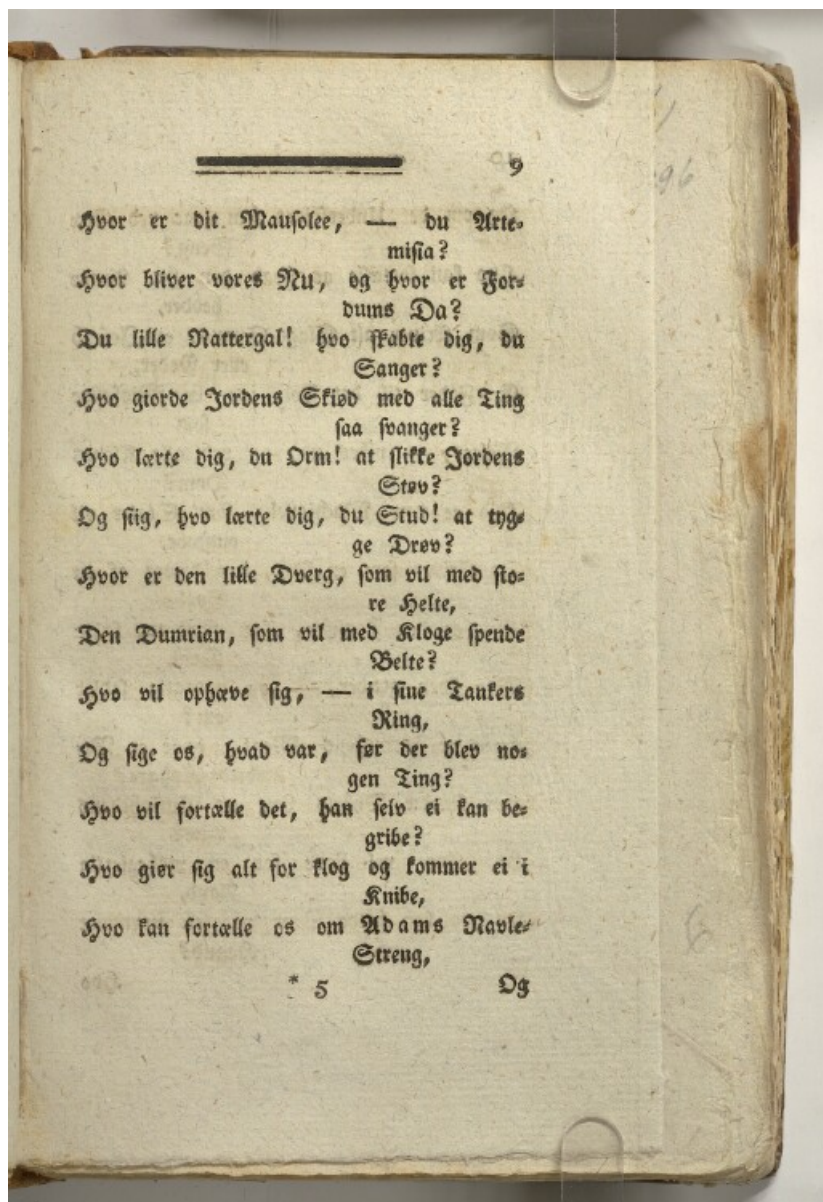
Deres

Beundrere og Tjener,

Rosentorne.

Et Digt
om
Gule-Rødder.

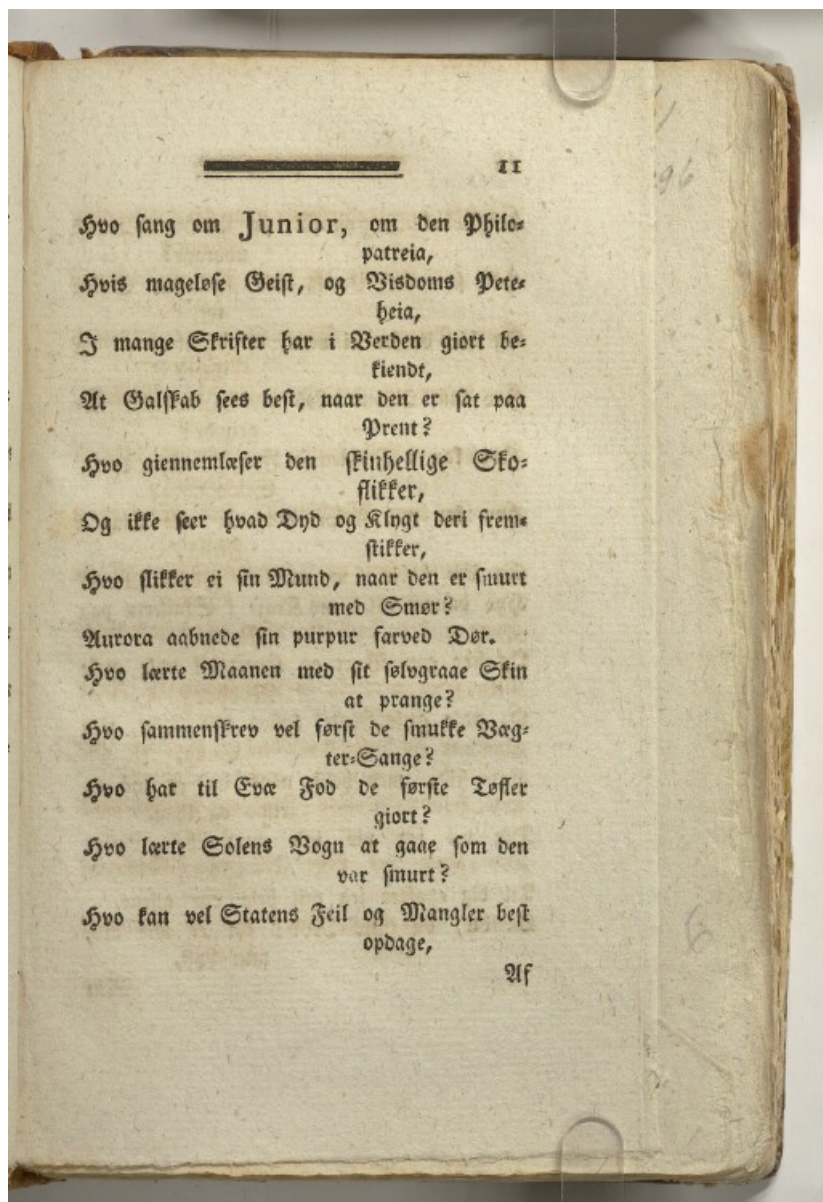
Hvad er det for en Sværm som hisset
stiger op?
Hvo har befæstet dig, rundcirklet Jordens
Krop?
Hvo har udregnet os den Egenkab at
være?
Hvo gav os Tankkraft og Vorne til at
lære?
Hvo dannede sig selv et neisomt Para-
diis?
Hvo vidste noget, og ei ønskede sig meer
viis?
Hvo skaber selv sin Lyst, men dræber selv
sin Glæde?
Du Mini Krokodil! — hvo lærte dig at
græde?
Hvor

Hvor er dit Mausolee, — du Artemisa?
Hvor bliver vores Nu, og hvor er Jordens Da?
Du lille Nattergal! hvo skabte dig, du Sanger?
Hvo gjorde Jordens Skib med alle Ting saa svanger?
Hvo lærte dig, du Orm! at stille Jordens Støv?
Og sig, hvo lærte dig, du Stud! at tyge ge Drøv?
Hvor er den lille Dverg, som vil med store Helte,
Den Dumrian, som vil med kloge spende Velte?
Hvo vil ophæve sig, — i sine Tankers Ring,
Og sige os, hvad var, før der blev nogen Ting?
Hvo vil fortælle det, han selv ei kan begribe?
Hvo gier sig alt for klog og kommer ei i Knibe,
Hvo kan fortælle os om Adams Navlestreng,

Dg om det Underfiert som laae ved Evæ
Seng?
Hvo kan fortælle os hvad den Hr. Autor
hedder,
Som skriver alt Slags Snaus, om Joseph
eller Peder,
Er Fader til det Lei, og de Misfostre
som
Belees, — pibes ud, — ved alle Kloges
Dom?
Hvo er den Machiavel, som Stater vil
omstøbe,
Dg skriver som en Top, der drives af en
Svøbe?
Hvo er den Tesifer, som først tør sælde
Dom,
Men siden græder, — og naragtig sadler
om?
Hvor er Fornustens Maal, hvor er Bes-
grebets Sphære?
Hvo kiendte Dnbets Lov og Bittighedens
Lære?
Hvo skrev vel Love for en vidbegierlig
Mand,
Dg hvo kan holde Styr paa en utæmmet
Haand?

Hvo

Hvo sang om Junior, om den Philo-
patreia,
Hvis mageløse Geist, og Wisdoms Pote-
heia,
I mange Skrifter har i Verden gjort be-
kiendt,
At Galtsab sees best, naar den er sat paa
Drent?
Hvo giennemlæser den skindhellige Sko-
stikker,
Dg ikke sees hvad Dyd og Klugt deri frem-
stikker,
Hvo stikker ei sin Mund, naar den er smurt
med Smør?
Aurora aabnede sin purpur farved Dor.
Hvo lærte Maanen med sit solgraae Stin
at prange?
Hvo sammenskrev vel først de smukke Bag-
ter-Sange?
Hvo hat til Evæ Fod de første Læster
giort?
Hvo lærte Solens Bogu at gaae som den
var smurt?
Hvo kan vel Statens Feil og Mangler best
opdage,

Uf

Uf Tobaks-Røg og Øl, sin Visdoms Dunst
uddrage?
Hvo saae vel Venus Løb igiennem Solen
ret,
Og blev derfor ei vaer, at Phoebus fik en
Plet?
Hvo kan Orions Løb paa Himmelen ud-
grunde?
Hvo kan i Maanen see Foll, Master, Loug,
Skibshunde?
Hvo kan vel skrive got om alle Ting i
Fleng,
Og ikke bable som en lille Poppe-Dreng?
Hvo dannet Kiernens Kraft i Stallerne paa
Nodder,
Og hvo gav Bært og Kraft til ædle gule
Nodder?
O, ædle gule Nod! bestiel mit Digt, min
Sang,
Kom hid, men helst naar du er tyk og
rund og lang.
Dig vil jeg vie ind min hele Livets
Scene,
Til dig opofrer jeg mit hele Liv allene,
O! du, du gule Nod! du er mit Liv,
min Lyst,
Min

Min Hjertens Glæde og min hele Livets
Trest!
Amager! vidste du, hvad gulde Roden
duer,
Hvordan den Sygdom, Bee og alting un-
berkuer,
Du for en gule Rod tog sikkert en
Dukat,
Tænk hvilken Eiendom, tænk hvilken herlig
Skat!
Kom gule Rod til mig i al min Nød og
Længsel,
Forsøb min Jammerstand, forlindre al min
Trængsel,
Bestyrk min Tænkekraft, opliv mit tunge
Mod,
Kort sagt; vær først og sidst du ædle gule
Rod!
Ja, vær du da nu selv i Dag hos mig
tilstede,
Saa vil jeg i Galop, — Parnassi Top
betrede;
Ehi ædle gule Rod! du kan min matte
Siel
Forfriske, — ja paa nye forlæsse Livets
Vel.

Saa

Saa skal du, gule Rod! mit Liv, min
Lykke være,
Mit Zithar stemmes skal allene til din
Ere,
O Bynch, og gule Rod! jeg evig ere
skal,
Om jeg end plantet blier iblant Kaalhovs
ders Tal.

P. S.

P. S.

Skulde Læserne opholde sig over dette Digt, og formodentlig ville sige: at Udtvækkene ei passe til Materien, da beraaber jeg mig paa Hr. Bynchs Digt om Friheden, en saa værdig Forgjænger lærer mig at bruge den Frihed, at være sin Materies Herre, og ei at lade sig tvinge af Hovedsagen. —

Hvor mange smukke Billeder indeholder ei hans Digt om Friheden? Hvo tør laste det, og mon ei saa vel Slutningen som Begyndelsen handler om Frihed, og mon ei Slutningen og Begyndelsen af mit Digt handler om gule Rødder? — Det er mig Trøst nok at det er ad Modum. Det er nok jeg forstaaer det selv, det er ei sagt alle skal begribe det.

Jeg har dediceret det til Hr. Bynch, just fordi hans Tænkraft og Dybsindighed behager mig frem for alle andre store
Skriv

Skrivere, og hvis Menster jeg noie har
segt at efterligne.

Hans Dom er mig mere end hele
Verdens, og naar det allene behager ham,
er jeg rolig for de Fornuftige, enten de
hade eller elske mit Skrift. Det er ei
sagt jeg skriver for dem, jeg skriver kun
for de som forstaae mig, og det, det gior
min Hr. Patron.

Uf
Rosentorne.

